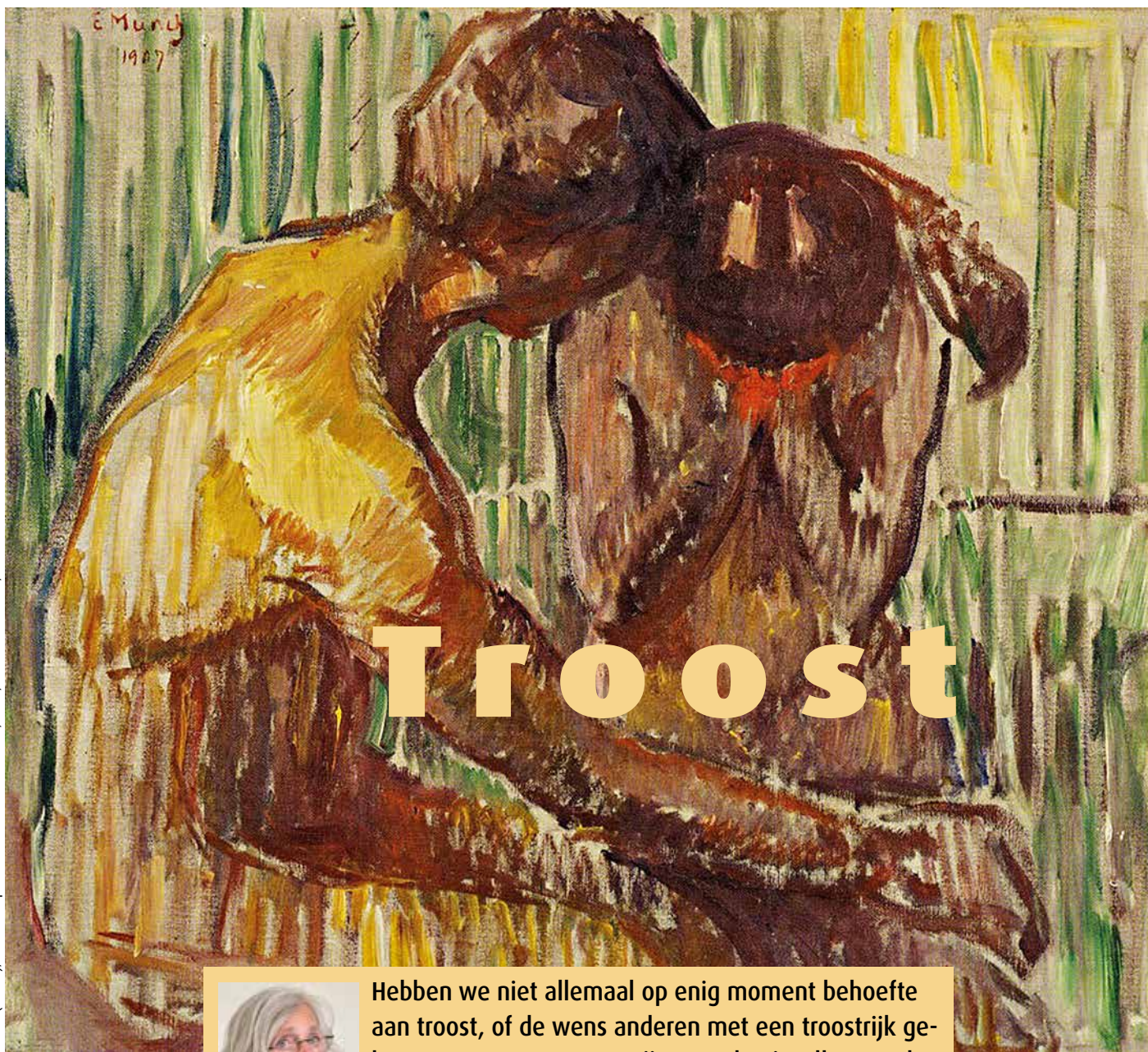




Hebben we niet allemaal op enig moment behoefte aan troost, of de wens anderen met een troostrijk gebaar tot steun te mogen zijn? Betekenisvolle woorden als eerbetoon bij het afscheid voor de overledene en als bedding voor de nabestaanden. ➤

Lilian Hoogendoorn



Still geboren

3



Geestelijke verzorging

4



Ein Deutsches Requiem

11



In His Hand

12

Colofon

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest. Sec.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27, 2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26 e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Koos van der Bruggen (voorzitter a.i.), Johan de Gier, Els van Leuken, Gerda Heslinga, Jochem Hemink, Lilian Hoogendoorn en Jacqueline van Arend-Koelman Sec.: Gerda Heslinga, tel. 517 07 00 Adviserend lid namens de kerken: ds. Rian Veldman / ds. Richtsje Abma

Bezorgdienst:

Gwenney Kouwenhoven (administratie) en Ed Gijzenij (logistiek), e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com.

Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begoniaaan 14, 2343 XN, tel. 517 41 93, e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2, 2343 RN, tel. 517 57 54, e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelaties:

NL65 INGB 0005 8563 89 en NL13 ABNA 0566 9422 40

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden

Oplage: 8.800 ex. huis-aan-huisverspreiding.

Uw vrijwillige bijdrage is welkom, richtbedrag €35 per jaar.

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke verschijnt op **2 december 2023**. Kopij daarvoor inleveren uiterlijk op donderdag **16 november 2023** vóór 15.00 uur. Uitsluitend per e-mail, met vermelding van uw naam, telefoonnummer en voorkeur rubriek.

Inleveradres kopij en gegevens rooster diensten en vieringen:

e-mail: RedactieOke@gmail.com

Het daaropvolgende nummer verschijnt op **20 januari 2024**.

Deze Oke wordt ook geplaatst op de website van de Raad van Kerken. Ook is er een link op:



vervolg van pag. 1

Voor mij is het aanreiken van troost onlosmakelijk verbonden met het op verzoek schrijven van passende woorden voor een afscheidsceremonie na overlijden. Met woorden van welkom bij de aanvang van het afscheid, gedichten en woorden van troost ter ondersteuning tijdens de viering en woorden ter afsluiting van de ceremonie, waarbij een bij deze overleden mens en de nabestaanden passend troostgedicht tot slot wordt voorgelezen.

Woorden van troost

De keuze om deze diensten aan te bieden kwam voort uit het schrijven van een '(levens)sprookje' voor mijn moeder na haar overlijden, waarmee ik haar tijdens de afscheidsdienst wilde eren. Hieronder een gedeelte hieruit.

'Het meisje maakte kaarten, met een klein verhaal, want ze wilde laten voelen dat ze echt aan de ander dacht. Ook had ze een scheepje met roeimaatjes. Om (levens)rivieren te trotseren. Ze moest al jong veel vaker afscheid nemen van maatjes dan haar lief was. Haar vader, haar moeder, zusje, broer... Het dochtertje dat vertrok voor ze het vast had kunnen houden. Om vol te houden trok ze haar roeispanen even in. Keek in de verte, vroeg de wind om wijsheid en vleugels, telde haar proviand en haar zegeningen, paste haar koers aan en roeide weer verder.

Zo roeide het meisje vele jaren, mijlenver. Ze stak rivieren en zeeën over. Maar er kwam een tijd dat een ander, haar lief, de roeispanen over moest nemen. En voer er een kind, of kleinkind mee om de weg te wijzen, of om voor het onderhoud van het schip te zorgen.

Op een dag wist ze dat het klaar was. Dat haar lief zelf kaarsen aan zou blijven steken. Dat haar kinde-

ren zelf zouden blijven bakken, schrijven, rekenen, de weg wijzen en de boel bij elkaar zouden gaan houden. Dat haar werk gedaan was. Toen ging ze liggen in haar scheepje. Ze sloot haar ogen en vroeg aan de wind: "Kom je me halen?" En de wind tilde haar op en bracht haar naar het Licht.'

Het aan haar en alle aanwezigen voorlezen van dit 'sprookje' bracht mij thuis. "Hier wil ik voor schrijven", realiseerde ik mij. "Hier krijg ik woorden voor aangereikt." Want ik ben er van overtuigd dat alles al eens gezegd en geschreven is. Niet ik bedenk ze. Aan mij de eer om wat me aangereikt wordt op te schrijven. De overweldigende hoeveelheid positieve reacties op het sprookje, waarin familie en vrienden vooral aangaven zich getroost te voelen en mijn moeder in haar eigen licht te kunnen zien, sterkten mij in de gedachte dat er ergens een thuis voor me was.

Weer thuis komen

Een plek waar ik met woorden werkelijk van betekenis zou kunnen zijn. Het overlijden van mijn vader – 11 maanden na het verscheiden van mijn moeder, deed me opnieuw schrijven en vertellen, met alweer een zee aan dankbare en positieve reacties – bracht het proces in een stroomversnelling. Het duurde nog enkele jaren en het doormaken van een ingrijpende verandering in mijn persoonlijke leven voor ik werkelijk dichterbij mijn thuis kwam. Gaandeweg kom ik aan en geef ik woorden aan wat om begrip, koestering, respect, geloof, hoop en liefde vraagt.

Troost kan op velerlei manieren worden geboden: door aanwezig te zijn, te luisteren, kopjes thee of koffie aan te reiken. En voor mij, door woorden te geven aan wat gevoeld en ervaren wordt.



Raad van Kerken Oegstgeest

De kracht van troost

In 2000 was op de televisie het programma *Van de schoonheid en de troost*, gemaakt door Wim Kayzer, te zien. Daarin vroeg hij een groot aantal internationale kunstenaars, wetenschappers, schrijvers, filosofen en musici om te reflecteren op de relatie tussen schoonheid en troost. Als ik niet lekker in mijn vel zit, ga ik schoonheid opzoeken. Van een wandeling door mooie natuur of van een bezoek aan een museum met beeldende kunst knap ik enorm op.



Maar als je het verlies van een dierbare moet verwerken, is het moeilijk

om deze schoonheid te ervaren. Dan is immers een tijdlang de glans van het leven verdwenen. In dergelijke perioden voelde ik me getroost en gedragen door de nabijheid van familie en vriendinnen.

Ook door meelevende woorden, geschreven op kaarten en in mails. Tijdens het samenzijn met vriendinnen kon ik mijn ervaringen en emoties

delen. Ook werden er mooie herinneringen opgehaald. Hun betrokkenheid voelde als een warme deken en verdiepte de vriendschap.

Dat je bij troosten ook de plank kunt misslaan, beschrijft Hella van der Wijst in *Troost - Als je iemand mist*. Wat iemand als troost er-

vaart, is heel persoonlijk. Als advies wordt gegeven om vooral luisterend aanwezig te zijn. En te vragen, wat de ander nodig heeft.

Tegelijkertijd kunnen we ons op een ander, dieper

niveau gedragen voelen: door de Bron van Licht en Liefde, die ons beter kent dan wij onszelf kennen. En die dus weet heeft van ons verdriet. We kunnen in gebed om innerlijke kracht vragen, voor onszelf of voor een ander. Ook rituelen kunnen houvast en troost bieden. Moge dat zo zijn.

Pieterneel Kamphuis

Lid van de RvK namens de PGO

Persoonlijk

Still geboren kindjes

Door een oproep op Facebook kwam ik in contact met de *Stichting Still Fotografie* (www.stichtingstill.nl). Zij vroegen vrijwilligers om kleine dekentjes te haken of te breien voor *still geboren kindjes*. Die dekentjes zijn bedoeld voor foto-



grafen zodat zij altijd wat bij zich hebben om troost te geven bij een *still geboren kindje*. *Still geboren kindjes* zijn immers zo klein dat er echt niks was om een kindje mee te fotograferen of voor de ouders om hun kindje te kunnen koesteren. Inmiddels is er een grote groep van 800 vrijwilligers.

Met een dame uit Steenwijk ben ik de webshop *Klein Afscheid* begonnen (www.kleinafscheid.nl). Op de webshop kunnen ouders uitzoeken wat ze graag willen voor hun kindje(s), van koesternestjes tot omslagdoekjes en kledingsetjes. De kledingsetjes zorgen voor het troostgevoel. Ze kunnen en mogen hun kindje immers maar één keer aankleden. Ik maak ze al voor rond de 18 weken zwangerschap. Het gebeurt ook wel dat ik iets maak naar de persoonlijke wens van de ouders.

De opbrengst van de spulletjes die verkocht worden, met aftrek van de kosten, belasting, enzovoort, doneren we aan *Stichting Still Fotografie*, zodat zij hun belangrijke werk voort kunnen zetten. Zij verzorgen de fotografie van zieke, stervende of overleden baby's vanaf de twaalfde week van de zwangerschap. Zij doen dat belangeloos en krijgen alleen hun onkosten vergoed.

Regelmatig krijgen we lieve berichtjes van ouders, hoe blij met en trots op hun spulletjes zij zijn en dat ze zo op het mooie afscheid van hun kindje kunnen terugkijken. Het geeft troost!

Marjan van der Meer

Met **Hart** en **Ziel...**

...geestelijk verzorger

Op 21 september nam pastor Jan Biemans na 25 jaar afscheid als geestelijk verzorger bij Rivierduinen. Al die tijd heeft hij cliënten in de GGZ troost geboden. Hoe kijkt hij erop terug en wat is zijn eigen inspiratiebron geweest?

Gerda Heslinga

Hoe gaf jij je pastoraat vorm?

Toen ik begon dacht ik dat ik de pijn van mensen moest verlichten. Ik verzon van alles om de cliënten te troosten. Maar het is de vraag of zij daarop zaten te wachten. En geleidelijk heb ik ontdekt: ik hoef het niet te doen! De persoon in kwestie bepaalt het contact. Het wezen van pastoraat is: er willen zijn voor de ander. Ik heb geleerd om lang te blijven luisteren; vaak was er geduld nodig voordat er contact ontstond. Ook was het soms hard werken om bij iemand te blijven. Maar het wonderlijke is: als je gaat luisteren en nabijheid toont open je mogelijkheden voor God om troostrijk aanwezig te zijn. Door iets dat gebeurt, een plotselinge ingeving. Ik ga dus 'samen met de Grote Baas' en dat maakt het pastoraat zo bijzonder.

Ik ben geen vertegenwoordiger van een strenge God, maar van een betrokken, 'moederlijke' God. Ik deel de pijn en het verdriet van de cliënten, maar wil hen eerst het positieve laten ervaren: onderstrepen hoe waardevol ze zijn, dat ze door God gezien worden. Ik maak als het ware 'reclame' voor God. Hij is met ons bestaan verweven, wil betrokken worden. Dat geef ik vorm door dingen samen te doen: een wandeling te maken, een sorbet te eten. Beide moeten in

Jan Biemans met een door een cliënt van Rivierduinen gemaakt schilderij. Naast hem vrijwilliger Paul Flach.



Foto Tjeerd Heslinga

evenwicht zijn in het pastoraat: het positieve en het delen van pijn.

Wat was je inspiratiebron, hoe werd jijzelf gevoed?

Pastoraat in de GGZ is niet eenvoudig, je moet het als het ware uithouden in de woestijn. Dat vraagt veel van je geloof. De cliënten zijn vaak apathisch, ze zijn eraan gewend dat anderen alles voor hen bepalen, dat zij een 'object' zijn en anoniem. Ik wil de liefde van God doorgeven en hen laten ervaren dat zij de moeite waard zijn. Daarvoor moet ik mij openstellen voor de 'Grote Baas'. Ik word op pad gestuurd met die opdracht, met 'lege handen'. Mijn mooiste momenten zijn als iemand zegt: 'dat je dát juist zei,

wat ben ik daar blij mee!'. Ik ervaar dat God Zich laat zien in de glimlach van een ander.

Je ging ook voor in vieringen, hoe gaf je die vorm?

'Lege handen' heb ik ook meer en meer meegenomen in de vieringen. Er moet een goed begin zijn en een goed einde, maar de rest ontstaat gewoon. Ik laat het gebeuren, vanuit de gedachte: 'God zegene de greep'. Als je God de kans geeft doet Hij mee. Hij heeft aangevers nodig. Ik accepteer dat Hij het Zelf doet. Ik laat me onderbreken en afleiden, ook tijdens het gebed, en volg de ingevingen van anderen, die onverwacht heel troostvol kunnen zijn

voor mede-clënten. Troost: een gave van de Geest. Ook ga ik zoveel mogelijk in dialoog en maak bijvoorbeeld een opmerking als iemand verdrietig kijkt. En er kon heel veel tijdens de diensten; ook dieren waren welkom.

Hoe kijk je terug op 25 jaar? Wat neem je eruit mee?

Ik heb geleerd hoe je aangever kunt worden, hoe je wordt ingeschakeld en kunt helpen. Op die manier ervaar ik de waarde van mijn werk. In het begin had de kerk nog veel invloed en had de pastor een belangrijke functie. Het vak van geestelijk verzorger is echter steeds meer verwaterd. Nu gaat het vaak over spiritualiteit, maar die is onpersoonlijk en heeft niets meer met God te maken. Ik geloof niet dat mensen daar gelukkig van worden. Mijn missie is om mensen in contact met God te brengen en mensen met elkaar te verbinden. Dat geeft troost. Zoveel jongeren lopen vast omdat de verbinding zoek is. Het gesprek moet op gang komen. De kerken hebben die verbinding altijd gezocht. Daar worden verhalen verteld. Ik probeer de verhalen van mensen in verband te brengen met Bijbelverhalen, dat is ook een vorm van pastoraat.

Hoe heb je je afscheid ervaren?

Ik vind het heel lastig om het contact met de cliënten op te geven, ik ben aan hen verknocht. Ik ben wel bezorgd om hen achter te laten. Maar ook: ik koester waar we aan gehecht waren. Dat was ook de teneur bij mijn afscheid. Mijn collega's in het vak wens ik toe dat zij er zijn voor de mensen. Als je niet op bezoek bent geweest kun je niet preken. En dat zij de mooie momenten benoemen: 'zie je dat!'. Zo kun je 'een tabernakel bouwen voor de presentie van God', iets wat de mensen kunnen meenemen in de week.



...troost bij uitvaartzorg

Tessa van de Loo

Regentesse
Uitvaartverzorging



Een bijzonder gesprek met Tessa van de Loo, Lilian Hoogendoorn

Tessa, kun jij als uitvaartbegeleider troost bieden aan nabestaanden?

Troost kunnen en mogen bieden is een intens belangrijk element van onze taak in het voorbereiden en begeleiden van een afscheidsceremonie. Het begeleiden van een afscheidsceremonie begint voor ons met tijd geven. Ruimte en tijd om betrokkenen het gevoel te geven dat we er helemaal voor hen zijn. Niet alleen, of vooral niet overwegend via mail of telefonisch, maar in hun nabijheid.

Persoonlijke aandacht

Al bij het eerste contact maken we duidelijk dat we zonder tijdsloten werken en dat we het hele proces van afscheid nemen vooral als een gezamenlijk traject beschouwen. Waar mogelijk volgen wij nabestaanden in hun wensen en, vooral, die van de overledene. Met elkaar onderzoeken we wat er deze eerste momenten echt nodig en vooral gewenst is. De kern van waaruit wij werken en waar volgens ons alles om draait is aandacht.

Onvoorwaardelijke persoonlijke aandacht gedurende het hele proces van voorbereiden en het uiteindelijke los, of achter moeten laten aan het slot van de afscheidsceremonie.

We proberen ons zo goed mogelijk in te leven, wensen naar boven te krijgen en dit alles maximaal te faciliteren.

Luisteren zonder oordeel

Het is niet vanzelfsprekend dat dit altijd soepel verloopt. We komen ook in aanraking met verstoorde familieverhoudingen. Luisteren zonder oordeel is altijd belangrijk, maar extra belangrijk wanneer er sprake is van onoverbrugbare verschillen, of conflict. Met aandachtig luisteren naar het verhaal van alle betrokkenen en onderzoeken hoe we toch tot overeenstemming kunnen komen, probeer ik ongemak weg te nemen, wat niet zelden als waardevol en troostrijk wordt ervaren.

Nabijheid

Ik vind het een voorrecht en intens belangrijk om het mensen naar de zin te maken. Om hen echt het gevoel te geven: 'kom maar, ik ben er voor je'. Verlies kunnen we niet wegnemen. De dood is onherroepelijk, maar we hopen het met onze manier van werken wel te mogen verlichten. Ten diepste bewust van het gegeven dat rouwen, een dieper besef van het verlies, veelal eerst begint na een afscheid. En dat ook dan, misschien vooral dan, nabijheid en troost er ten diepste toe doen.

Laudato si' avond in Oegstgeest

Woensdag 11 oktober
was onder auspiciën van
de Raad van Kerken een
avond georganiseerd over Laudato si'.

We keken naar de film *The Letter*, gemaakt als vervolg op de encycliek in samenwerking met de Laudato si' Movement.

Inhoud: een aantal mensen ontving een brief van het Vaticaan, om over de klimaatproblematiek te komen praten. Een jongeman uit Senegal, een echtpaar uit Hawaï, een meisje uit India

en een indiaan uit Brazilië kwamen de paus vertellen over de situatie in hun land.

De film gaat over de kracht van de mensheid om de ecologische crisis te stoppen en is gratis te bekijken op YouTube. Een aanrader!

Els van Leuken

Paus schrijft met Laudate Deum een vervolg op Laudato si'

Op 4 oktober, de feestdag van de heilige Franciscus van Assisi, is Laudate Deum (Prijs God) gepubliceerd. Deze apostolische exhortatie (pauselijke brief) van paus Franciscus is een vervolg op zijn eerdere encycliek Laudato si' (Geprezen zijt Gij) uit 2015.

■ De paus schrijft dat allerlei gebeurtenissen in de wereld rondom klimaat en sociale gerechtigheid vragen om verheldering en aanvulling van Laudato si'.

■ De paus schrijft dat de situatie nog urgenter is dan acht jaar geleden toen hij met zijn 'groene' encycliek kwam, waarin het niet alleen om klimaatverandering gaat, maar vooral over de consequenties die dit heeft voor kwetsbare en arme mensen die er wereldwijd door getroffen worden.

"Het is onbetwistbaar dat de impact van klimaatverandering het leven en de families van veel mensen in toenemende mate zal schaden. We zullen de gevolgen voelen op het gebied van gezondheidszorg, werkgelegenheidsbronnen, toegang tot hulpbronnen, huisvesting,

gedwongen migratie, enzovoort. Dit is een wereldwijde sociale kwestie die nauw verbonden is met de waardigheid van het menselijk leven", aldus de paus.

Reactie in Nederland

In Nederland vraagt bisschopreferent voor Kerk en Samenleving, mgr. dr. Gerard de Korte, aandacht voor de boodschap die wordt uitgedragen in Laudato si' en nu wordt uitgebreid in Laudate Deum. Hij zegt na een eerste kennismaking met de nieuwe exhortatie:

■ 'Paus Franciscus doet een hartstochtelijke oproep aan de wereldgemeenschap om gezamenlijk vaart te maken en de klimaatcrisis versneld aan te pakken. De paus spreekt als geestelijk en moreel leider. In de titel van zijn exhortatie: Laudate Deum/Prijs God komt dat tot uitdrukking. Want de mens die de plaats van God wil innemen wordt de ergste vijand van zichzelf (LD 73). God is de Schepper en eigenaar van deze wereld.

■ Wij staan voor de opgave om op mondiaal niveau samen te werken en het algemeen belang en de toekomst van onze kinderen als uitgangspunten te ne-

men. Internationale afspraken moeten beter worden gecontroleerd. Het ontbreken van sanctiemechanismen toont de zwakheid van de huidige internationale politiek. De paus hoopt dat de komende klimaatconferentie van Dubai een positieve doorbraak kan bewerkstelligen (LD 54).'

Aan de Nederlandse vertaling wordt gewerkt, houd voor meer informatie www.rkkerk.nl in de gaten. Bron: rk.nl

Allerzielen

Op donderdag 2 november is er om 19.30 uur een Woord- en Communieviering, waarin diaken Peter Winnubst voorgaat.

Het Dameskoor zal zingen.

Alle parochianen die het afgelopen jaar een dierbare hebben verloren, krijgen een uitnodiging voor de viering. Ná de gang naar het kerkhof wordt achter in de kerk koffie/thee geschonken. U bent van harte welkom!

De Pastoraatgroep van de H. Willibrord

Collecteren met QR-code

Steeds vaker komt het voor dat 'we' geen contant geld meer op zak hebben. Dan is het gemakkelijk om digitaal te kunnen betalen, mits men de beschikking heeft over een smartphone. Daarnaast wordt het steeds lastiger (verder weg) en duurder om contant geld te storten.

Daarom hebben we per 1 oktober het collecteren met een QR-code geïntroduceerd. In de misboekjes staat elke zondag een QR-code afgedrukt.

Met de app van uw smartphone kunt u de code scannen. U klikt dan bovenaan het scherm om naar de betaalsite van 'ideal' te gaan. U ziet een bedrag staan,

dat u naar boven of beneden kunt aanpassen. Vervolgens kiest u bij 'selecteer uw bank' via welke bank u wenst te betalen en klikt vervolgens op 'Betalen'. Zo simpel is het.

Voor wie daar inmiddels aan gewend is, wordt vooralsnog bijdragen via de Givt-app ook nog gehandhaafd.

Een kaarsje opsteken met QR-code

Er is een aparte QR-code aangemaakt voor een bijdrage, wanneer u een kaarsje opsteekt in de Mariakapel of in de kerk. U vindt de QR-code op het offerblok.

Verhuizing Maria en Jozef

Wat het Mariabeeld betreft: wegens het installeren van de nieuwe geluidsinstallatie waren we genooddacht Maria te verhuizen. Zij heeft de plek van het Jozefbeeld gekregen en Jozef is verhuisd naar de overzijde.

Pim Kouwenhoven,
voorzitter Beheercommissie H. Willibrord

Katholieke Jongerendag

Op zaterdag 4 november wordt de Katholieke Jongerendag (KJD) gehouden. Vanuit het bisdom Rotterdam rijdt er een bus die jongeren oppikt in Dordrecht, Rotterdam en Gouda. Aanmelden voor de (gratis) bisdombus is nodig en kan via het

formulier (zie de website van het bisdom Rotterdam). Daarnaast moet iedereen zijn eigen KJD-kaartje kopen via de landelijke site.

De KJD vindt plaats in Veenendaal. De organisatie van de dag is in handen van een groep vrijwilligers. Onder hen zijn jongeren uit de bisdommen, nieuwe bewegingen, congregaties, katholieke studentengroepen en migrantengroepen. Een van hen is Willem van Zutven (24). Hij komt uit Den Haag, waar hij woont in het Willibrordushuis bij de broeders van Sint Jan.

Willem is verantwoordelijk voor de informatiemarkt en de gesprekstafels op de KJD: "Bij de gesprekstafels kun je iemand aanspreken voor een goed gesprek of een vraag over een bepaald thema", legt hij uit. "Een thema is missie, een ander thema is roeping en een derde thema is heel basaal het katholieke geloof. We hebben mensen uitgenodigd waarmee je daarover in gesprek kunt gaan."

Hij heeft zelf nog niet eerder een KJD meegemaakt, maar was wel deze zomer bij de WJD. "Ik dacht: een katholieke jongerendag lijkt me zeker leuk, omdat het een evenement is dat jong katholiek Nederland bij elkaar brengt. Katholieke jongeren zijn verspreid door heel Nederland. Maar we zijn ook één Katholieke Kerk over de hele wereld. En dan is het mooi als je met die ene Katholieke Kerk in Nederland samen kunt komen. Misschien heb je zelf net het geloof leren kennen, of ben je ermee opgegroeid, op de Katholieke Jongerendag ga je heel veel andere jongeren

zien, die ook katholiek zijn."

Voor Willem is het de eerste keer dat hij een dag als deze mee organiseert: "Het is een hele verantwoordelijkheid, en het geeft ook wel een gezonde spanning. Ik vertrouw erop dat het goedkomt. Ik kijk ernaar uit

om op die dag alles in zijn werking te zien, maar vooral kijk ik er erg naar uit om op een bepaald moment gewoon de volle zaal te zien met katholieke jongeren uit heel Nederland."

Bron: bisdom Rotterdam

Wij gedenken...

...Johannes Josephus Petrus (Jan)

Matze, echtgenoot, (schoon)vader en opa. Jan werd geboren op 23 december 1947 en overleed op 23 september 2023. De afscheidsviering vond plaats op vrijdag 29 september in de H. Willibrordkerk, waarna Jan is begraven in het familiegraf op het naastgelegen kerkhof.

...Petrus Antonius (Piet) van Rijn,

echtgenoot, (schoon)vader en opa. Piet werd geboren op 16 maart 1935 en overleed op 7 oktober. De eucharistieviering vond plaats op donderdag 12 oktober in de H. Willibrordkerk, waarna Piet door zijn gezin naar zijn laatste rustplaats is gebracht op het naastgelegen kerkhof.

...Agnes van Paridon-van der Top,

weduwe van Piet van Paridon, (schoon)-moeder en (over)grootmoeder. Agnes werd geboren op 10 juli 1925 en overleed op 14 oktober 2023. De afscheidsviering vond plaats op dinsdag 24 oktober in de H. Willibrordkerk, waarna Agnes is bijgezet in het familiegraf op het naastgelegen kerkhof.

Mogen deze lieve doden rusten
in Gods licht en vrede.

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijngeesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04,
e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Noodtelefoon voor ziekenzorg en bij overlijden: 06 49 42 32 42

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, pastor K. van Vliet, tel. 06 15 94 89 52, e-mail: ctm.van.vliet@planet.nl, pastoraal werker S. Zuidersma, tel. 06 21 59 39 36, e-mail: sjoerdzuidersma@gmail.com

Beheercommissie: Elly Eilers, e-mail: keilers@casema.nl

Pastoraatgroep: tel. 071 - 517 47 99, e-mail: vanleukenels@gmail.com

Secretariaat bereikbaar via tel. 517 53 04: Charlotte van Steijn en voor

kerkhofzaken Marianne Gerritsen, beiden op ma, di, do 9.00 - 12.00 uur

Rekening voor kerkbijdragen en misintenties: NL95 RABO 0138 4020 19

Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 59 38.

www.willibrordoegstgeest.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Troost?

Velen van ons zijn geraakt door de beelden uit de Gazastrook en Israël. Jonge gezichten met pijn en tranen, vaders met een gewond kind in hun armen, instortende gebouwen en eindeloos raketvuur. De betrokkenheid in ons land is groot – en de partijdigheid ook. Laten we ons oefenen om geen partij te kiezen. Laten we als kerken ons richten op een menswaardig bestaan voor allen. Zoals een brievenfchrijver in NRC het zei: betreur de doden, betreur de nabestaanden, maar leg geen nieuwe kiem voor geweld door te kiezen voor één partij. Bid om vrede.

Het geweld roept ook de vraag op: wat heeft het voor zin te bidden, te kiezen voor recht, te geloven in Jezus, als in één nacht alle mooie woorden verdampen? Je kunt je er troosteloos door voelen. Ik probeer weg te blijven van oordelen en sentimenten, van de beste stuurliu aan wal – en ook van troosteloosheid. Vredeswerk en gebed zijn onze taak. Vasthouden aan God die zucht bij de puinhoop die mensen er van maken. *Zal er ooit een dag van vrede, zal er ooit bevrijding zijn?* Zo zingen we in lied 462.

Troost. Vaak geeft muziek troost. Ooit hoorde ik bij een uitvaart van een vader, een vijftiger, die te vroeg overleed, het lied *Uncharted territory* van de Utrechtse band Kensington. Het is een lied over rouw, over groot ver-

driet, een land waar je de weg niet kent (titel van een boekje over rouw van ds. Carel ter Linden). *All sensible words, all sensible hearts, o where do they go and why do they leave us now?*

Muziek maakt je tranen los. En dat is troostend. Stel de vragen maar, laat de vraagtekens klinken. Er is niet altijd een antwoord. Maar delen, klagen, je pijn verwoorden als er liefdevol geluisterd en gezwezen wordt, dat is troostend.

Bij de diensten

Op 5 november gedenken wij de overleden dierbaren. Aan deze dienst verleent Cappella Pro Cantibus muzikale medewerking. Van harte welkom. De beide predikanten gaan samen voor. Ook als je geen lid bent of niet vaak komt, ben je welkom om overleden dierbaren te gedenken door een kaarsje voor hen aan te steken voor of na de dienst. Nabestaanden van gemeenteleden ontvangen een speciale uitnodiging. Ook is die dag de Groene Kerk open



Band Kensington

vanaf 11.30 tot 12.30 voor wie behoefte heeft om even binnen te lopen en een kaarsje aan te steken.

Op 12 november maken wij de overstek naar de Groene Kerk waar we dan tot Pasen zullen vieren. Er is hard gewerkt aan de restauratie van het orgel. In de dienst van 12 november vieren wij de Maaltijd van de Heer en speelt Leonard Seeleman zijn laatste dienst als musicus binnen de PGO. Velen genieten van je spel, je muzikaliteit en je talent. Voor veel mensen is muziek een belangrijke weg naar stilte, meditatie en ontmoeting met de Heilige. In muziek openbaart zich soms iets wat we 'transcendente aanwezigheid' zouden kunnen noemen. Wij zijn dankbaar voor jouw trouwe inzet en muzikale toewijding om de afgelopen drie jaar de lofzang gaande te houden in ons midden.

Op 19 november is er een dienst rond het thema *Maar jij staat niet op de lijst...* Heb je dat wel eens gehad, dat je bij een feest of een plechtigheid kwam en dat er tegen je werd gezegd: maar je staat niet op de lijst. In coronatijd overkwam dat meerderen van ons. Sommige mensen hebben dat altijd, ze hebben geen papieren of verblijfsvergunning. Ze maken onze hotelkamers schoon of wassen je bord af bij de pizzeria. Hoe hun leven is, daarover gaat het op 19 november, er zijn gasten aanwezig. Wees welkom. Zie ook pagina 16.

Meeleven

We leven mee met zieken en hun naasten. Leven met ongerustheid, met beperkingen thuis en met een ziekenhuis-agenda is niet eenvoudig. Laten we elkaar steunen. Een kaartje, een appje, een engel uit de buurt kan troostend zijn.

Tieners, 3 november

Op 3 november gaan we bowlen met de jongere tieners. Heb je zin en tijd om een keertje mee te gaan, dan ben je welkom. App even met Richtsje (06 - 83 11 66 26).

Huiskamergesprekken: 'zorg om de aarde'



De woorden *humus, homo (mens), humaniteit en humilitas (nederigheid)* hebben alle dezelfde wortel die letterlijk 'laag bij de grond' betekent. Het loont de moeite daar een ogenblik bij stil te staan. De mens is uit de aarde genomen, hij leeft van de aarde, hij bestaat bij gratie

van een goed beheer van de aarde. (Thijs Ketelaars, abt van de abdij van Egmond)

In november organiseert team onderling pastoraat weer huiskamergesprekken om elkaar te ontmoeten en in gesprek te gaan. Dit keer hebben we 'zorg om de aarde' als thema gekozen. Het staat er met de aarde niet goed voor.

Steeds duidelijker wordt hoezeer klimaat- en ecologische veranderingen het leven op aarde bedreigen. De planeet warmt gestaag op, natuurgeweld neemt toe, biodiversiteit neemt af, lucht en water raken steeds meer vervuild, de bodem verschaalt en uitputting dreigt en er is sprake van roofofbouw op natuurlijke hulpbronnen. Dat is een ongemakkelijke waarheid, die veel zorgen, vragen, ideeën, opvattingen, verlangens, hoop, boosheid of angst oproept. 'Van de HEER is de aarde en alles wat daar leeft, de wereld en wie haar bewonen.'

Zo begint Psalm 24. Wat betekent dit voor onze omgang met de aarde? Wat zou je willen veranderen als het gaat om jouw eigen omgang met de aarde? Welke rol verwacht je van de kerk?

Van harte uitgenodigd om over dit thema met elkaar in gesprek te gaan o.l.v. een van beide predikanten. Het is goed om onze zorgen te delen, maar ook onze inzichten en concrete ideeën voor gedragsverandering.

Data:

Woensdag 8 november lunch en gesprek bij Hennie Dijkhuis van 12.00-14.00 uur
Donderdagavond 9 november vanaf 20.00 uur bij Fieke Sjoukes en Jaap Lammers
Woensdag 15 november avondmaaltijd 18.00-20.00 uur in Willibrords Erf
Opgeven bij jeannetaal@gmail.com

Tenslotte

De Zuid-Afrikaanse dichter Antjie Krog schreef een prachtige en indringende gedichtenbundel met als titel 'Broze aarde. Een mis voor het universum.' Zij begint deze bundel met de volgende vraag: *Hoe kunnen wij zorgen voor de aarde als wij niet zorgen voor elkaar? Hoe kunnen wij zorgen voor elkaar als wij niet zorgen voor de aarde?*

De bundel eindigt met een priesterlijke heenzending: *Ga heen in vrede en verheerlijk de Broosheid van het Leven. Ga heen en verkondig de hymne van Water, Het rentmeesterschap over de Aarde en alles wat daarin, daarop en daaruit duurzaam bestaat. Ga heen, word Verzorgers van de Aarde en tors het Juk van Kostbaarheid. Amen* Rian Veldman en Richtsje Abma

De adventskalender 2023

Na Eeuwigheidszondag – de laatste zondag van het kerkelijk jaar, nu op 26 november – begint op zondag 3 december de Advent. Weliswaar duurt dat nog even, maar het zou mooi zijn dat u de adventskalender alvast in huis hebt. De Petrus-adventskalender bevat overdenkingen, gebeden, liederen en gespreksvragen. Dat alles in het kader van het jaarthema 'Ga mee! Samen getuigen van geloof, hoop en liefde'. Bestel de kalender via <https://protestantsekerk.nl/thema/kerst/>



PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: dhr. H. (Hans) Hogerzeil, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Maureen) van den Brink, tel. 06 - 23 12 35 37, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest:
NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: Werelddiaconaat

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest
Telefoon ma t/m vr van 9-17 uur: 06 -15 21 66 50
e-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Geopend op dinsdag en donderdag van 10-12 uur, verder op afspraak.

Ledenadministratie

Email: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl
Administratie, reserveringen en andere zaken via het kerkelijk bureau

GEBOUWEN

Regenboogkerk:
Mauritslaan 12,
2341 EM Oegstgeest

Groene Kerk:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

Willibrords Erf:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

PASTORALE SECTIES

SECTIE ZUID-OOST

Predikant: ds. R. (Richtsje) Abma
Simon Vestdijklaan 14, 2343 KV Oegstgeest
Tel.: 06- 83 11 66 26
e-mail: richtsjeabma@gmail.com

SECTIE NOORD-WEST

Predikant: ds. R.C. (Rian) Veldman
Martinus Houttuynhof 73, 2341 PP Oegstgeest
tel.: 06 - 14 27 30 13,
e-mail: ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

www.pgoegstgeest.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST



Deze avond is op en rond onze begraafplaats en in de Groene Kerk en Willibrords Erf. Het motto van de avond is: *'Ik brand een kaarsje voor jou, omdat ik je nooit zal vergeten.'* De begraafplaats zal van 19.00 tot 21.00 uur verlicht zijn door fakkels en vuurpotten. Op de beide delen van de begraafplaats zal regelmatig een doedelzakspeler rond gaan en als het weer het toelaat zal een muziekgezelschap een optreden verzorgen. Er zijn speciale buitenkaarsen tegen geredu-

ceerde prijs beschikbaar. Bij de entree kunt u bloemen kopen. U bent die avond ook van harte welkom in Willibrords Erf waar wij u een kopje koffie of thee aanbieden, om na te praten met familie en bekenden. Gezien de te verwachten drukte en de beperkte hoeveelheid parkeerplaatsen, alsmede de afsluiting van de Dorpsstraat voor gemotoriseerd verkeer, adviseren wij u om als dat mogelijk is, met de fiets of te voet te komen.

Marisa Zwartjes

Poëzie over troost

Troost kent vele uitdrukingsvormen. Ook gedichten kunnen een bron van troost zijn. Onderstaande gedichten geven een eerste indruk van het bundeltje dat aan belangstellenden wordt aangeboden tijdens de komende lichtjesavond op 16 november, 19.00 uur, bij de Groene Kerk.

Geliefd kind van God

*Kom maar lief mens
laat me je even vasthouden
je hoeft het niet alleen te dragen
niet nu op dit moment*

*ik ben niet altijd hier
maar kan dan voor je bidden
en een engel vragen
je bij te staan*

*je te vertellen over God
wiens geliefde kind jij bent
en jou aanmoedigt nooit
nooit op te geven...*

Mag ik dan bij jou?

*Als ik even niet meer weet
waar ik het zoeken moet
mag ik dan bij jou?*

*Naast je op de bank
aan je voeten
of op schoot*

*En wil je me dan wel vasthouden?
jouw hand in de mijne
jouw arm om mij heen?*

*Als het dan zachter wordt
het missen, de pijn
kan ik weer gaan
dankzij jou*

*Omdat ik bij jou mocht
jij mij zomaar
binnen liet...*

De Protestantse Gemeente Oegstgeest zoekt per direct een organist-pianist (m/v)

Taken:

- Begeleiden van (samen)zang en musiceren tijdens de kerkdiensten

Wij vragen:

- Organist/pianist met bevoegdheidsverklaring II, of daarvoor studerend
- Ervaring met koorbegeleiding zowel op orgel als op piano
- Open houding t.o.v. een veelkleurige muziekpraktijk

Wij bieden:

- Een goed zingende gemeente met twee predikanten en interesse in diversiteit in eredienst en kerkmuziek
- In de historische Groene Kerk het Schonat / Metzler-orgel en een Metzler-koororgel, in de Regenboogkerk een Pels en Van Leeuwen-orgel. In beide kerken is een vleugel aanwezig
- Honorering schaal II van de Regeling voor de Kerkmuziek van de PKN, aantal uren in overleg
- Een tijdelijke aanstelling voor een jaar die we na goed functioneren graag omzetten in een vast contract.

Sollicitaties en verzoeken tot informatie kunnen t/m 24-11-2023 gestuurd worden naar het Kerkelijk Bureau ter attentie van de Voorzitter van de Benoemingscommissie, p/a Kerkelijk Bureau van de Protestantse Gemeente Oegstgeest, Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest. Tel.: 06 - 15 21 66 50 en mail kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl

COLLECTEN

Tekst : Maureen van den Brink

29 okt. Zending: Colombia, sociaal bewogen predikanten opleiden

Het jarenlange gewapende conflict in Colombia heeft miljoenen mensen getraumatiseerd en verjaagd van hun vertrouwde plek. In deze context moeten predikanten hun werk doen. Wat betekent dit voor hun pastorale en diaconale

taak? In 2022 is Jeannet Bierman namens Kerk in Actie uitgezonden als docent praktische theologie aan de universiteit in Cali.

5 nov. Hospices De Mare, Xenia en Issoria

Het hospice in Oegstgeest en de beide hospices in Leiden bieden in een huiselijke omgeving zorg en liefdevolle aandacht, rust en geborgenheid aan hun gasten die daar hun laatste levensfase doorbrengen. Hospices zijn voor een groot deel afhankelijk van financiële steun van derden.

12 nov. Werelddiaconaat: Libanon

In overbevolkte en arme wijken in Beiroet zijn de problemen groot. Gebrek aan goed onderwijs, werkloosheid en geweld ontnemen jongeren elk perspectief op een betere toekomst. Kerk in Actie steunt het werk van jongerencentrum Manara. Kwetsbare tieners krijgen huiswerkbegeleiding, examentraining, psychosociale hulp en vaktrainingen.

19 nov. Binnenlands diaconaat: hulp en perspectief voor mensen zonder papieren

Volgens schattingen leven er in Nederland 30.000 migranten zonder verblijfsvergunning. Velen van hen zijn arbeidsmigranten, anderen zijn na een mislukte asielprocedure in Nederland gebleven omdat ze niet meer terug kunnen. Mensen zonder papieren mogen niet werken en hebben geen recht op sociale voorzieningen. In Leiden trekt De Bakkerij zich hun lot aan. Kerken in Oegstgeest steunen dat werk. Niet alleen met geld, maar ook met betrokkenheid. Op zondag 19 november staat de PGO-dienst in het teken van ongedocumenteerden.

26 nov. Pastoraat

Pastoraat is iemand op zo'n manier zorg en aandacht geven dat hij of zij ietservaart van geloof, hoop en liefde. Juist voor mensen die niet (meer) naar de kerk kunnen komen is pastoraat belangrijk. Voor mensen in verpleeghuizen is de eindigheid van het leven een belangrijk thema. Een luisterend oor, en de juiste woorden van troost en bemoediging zijn op deze plek onmisbaar.



Er zijn veel vormen van troost: een luisterend oor, comfort food, een troostrijk boek, de schoonheid van de natuur in de herfst, of mooie muziek. Terwijl ik dit stuk schrijf, klinkt de finale van de klassieke top 400 op de radio. Daarin staat op nummer 2 het Requiem van W.A. Mozart en op nummer 21 Ein Deutsches Requiem van Johannes Brahms. Ds. Rian Veldman

Dit requiem is niet zoals de requiemmis van Mozart een bede voor het zielenheil van een overledene, maar troostmuziek voor allen die geliefden te betreuren hebben. Het is een humaan Hooglied van de troost. In dit muziekstuk vinden we geen 'Dies Irae', geen hel en verdorven, geen bedreigende apocalyptische perspectieven, maar bemoediging voor treurende en vertwijfelden. Vertwijfeling en verdriet vormen ook de bron van inspiratie voor Brahms om aan dit bijzondere Lutherse, humanistische requiem te gaan werken. De eerste inspiratie was de dood van zijn vriend Robert Schumann in een inrichting (1856), twee jaar na zijn zelfmoordpoging in de Rijn. Dat heeft Brahms sterk aangegrepen. De compositie komt pas echt op gang na de dood van zijn moeder in 1865. Twee jaar later is het meesterwerk gereed.

Symmetrische structuur

Het zevendelige Deutsches Requiem is fraai symmetrisch opgebouwd rond het vierde deel, het meest geliefde deel, de kern van het stuk 'Wie lieblich sind deine Wohnungen' (Psalm 84): *Hoe liefelijk zijn Uw woningen, Heer der heerscharen! Mijn ziel verlangt en hunkert naar de voorhoven van de Heer. Mijn lichaam en ziel verheugen zich in de levende God. Gelukkig degenen, die in uw huis wonen, zij loven u voortdurend.*

Brahms heeft dat prachtig op muziek gezet, met name het 'voortdurend loven', daar krijg je als zanger en hoorder al een voorproefje van. De hoekdelen I en VII, twee zaligsprekingen, verwijzen naar elkaar, in tekst, muziek en sfeer. *'Selig sind die da Leid tragen'* als opening, *'Selig sind die Toten'* tot besluit. Het stuk opent dus met een zaligspreking uit de Bergrede: *'Zalig zij die treuren, want zij zullen getroost worden'* (Matt. 5:4) en vervolgt met een tekst uit Psalm 126. Daarin wordt de overgang verbeeld van verdriet naar vreugde. 'Wie met tranen zaaien, zullen met vreugde oogsten.'

Het verstilde middendeel wordt geflankeerd door twee delen (III en V) waarin telkens één solist optreedt. Deel vijf heeft hij later ingevoegd, met als titel: *'In Gedanken an die Mutter'*. Terwijl in het symmetrisch tegenover liggende deel III de bariton solist de sterfelijke mens vertegenwoordigt die verlangt naar troost, spreekt hier een engelachtige sopraan de achtergeblevenen geruststellend toe. Als een overledene die zich vanuit de hemel om zijn nabestaanden bekommert. De tekst van de sopraan is die van Jezus die – bij het afscheid van zijn discipelen – zegt: *Julie zijn dan nu wel bedroefd, maar ik zal jullie terugzien, en uw hart zal zich verheugen en uw vreugde zal niemand u ontnemen.* (Joh. 16:22) Het koor zingt vervolgens als refrein de tekst van Jes. 66:13: *Ich will euch trösten, wie einen seine Mutter tröstet. Ik zal u troosten, zoals een moeder je troost.* Dat is wat Brahms eigenlijk zeventig minuten lang doet: ons troost bieden, zoals hij die ooit van zijn moeder ontving.

U bent van harte welkom bij de koffiekamer op donderdagmorgen 2 november om 10 uur in Willibrords Erf. Dan zullen we samen luisteren naar delen van dit Deutsches Requiem en delen we met elkaar wat ons troost biedt.



In His Hand

Wat zeg je tegen iemand met diep verdriet? Hoe troost je de ander met de juiste woorden?

De meeste woorden klinken leeg. Terwijl de wereld in brand staat, het nieuws bol staat van overstromingen, aardbevingen en oorlogen, klinken wanhoop en verdriet alom. Wat zeg je dan? De meeste woorden klinken leeg.



Tien jaar geleden verloren we een stukje hoop na een aantal mislukte intra-uteriene inseminatie (IUI) ingrepen en een vroege miskraam. Mijn man en ik deelden ons verdriet in ons gezin, maar gingen ook weer snel door, de wereld draaide door. Het verlangen naar een groot gezin spatte uiteen na de definitieve diagnose: vroege overgang. Het maakte plaats voor een tevreden drieluik. Toen we ons verdriet deelden, klom vaak: 'Gelukkig hebben jullie een zoon'. Maar die woorden klonken leeg, want we verlangden zo naar een groter gezin. Wat heb ik de afgelopen jaren veel vrouwen hun verdriet op dit vlak horen delen: onvervuld verlangen naar een groter gezin, naar een kind. Rouw om het verlies van één van een tweeling, een embryo of een miskraam. De medische termen dekken de lading niet - het is rouwen om verlies of nooit krijgen van een kind. Dit artikel draag ik op aan alle vrouwen met dit verdriet.

Ik heb geen woorden van troost, maar ik ken de Trooster wel. Hij was er toen het verdriet me overspoelde. Hij is er als mijn buik en mijn huis leeg voelen. Hij

vult de leegte met een alles vervullende Liefde. Hij was er zelfs met woorden: Ik zie je verdriet, Ik ben er, Ik draag je. Die woorden klinken niet leeg. Die woorden vulden me met warmte en liefde. De afgelopen weken ben ik na lange tijd weer aan het schilderen. Ik ben een hobby kunstenaar en ik schilder veel intuïtief. Bovenstaand schilderij ontstond na gesprekken in de vakantie over verlies. Het ontstond onder mijn vingers met een duidelijke boodschap; *AL* het leven is in Gods hand. Ook het (te vroeg) afgebroken leven is bij Hem veilig.

Ik heb geen woorden voor al het leed in de wereld. Het overspoelt me vaak ook. Dan voel ik me leeg. En verdrietig. Maar door mijn verdriet dicht bij huis weet ik: Zijn woorden helen, Zijn Hand is zacht, Zijn liefde TROOST. God levert maatwerk, Hij stuurt ons vaak naar elkaar. Niet met woorden, maar met oren om te luisteren, met armen om vast te houden en Zijn Trooster om te inspireren. Kom maar met je diep verdriet. Hij staat je bij en Hij troost (psalm 86).

Thera de Vries-Noordhuis

Familie Buist

Op 22 oktober ging Laurens Buist bij ons voor. In september 2014 zijn Laurens & Jayne vanuit de GKv Oegstgeest uitgezonden naar Novosibirsk in Siberië. Daar werkten zij voor Operatie Mobilisatie (OM). Vijf jaar later en twee zoons rijker zijn zij gaan werken in de Kaukasus, ook via OM, maar nu zouden ze voor een deel in hun levensonderhoud gaan voorzien door het opzetten van een reisorganisatie, ook om in contact te komen met de lokale bevolking en hen in te zetten, zodat ook zij zouden kunnen voorzien in hun levensonderhoud.

Enkele maanden later brak corona uit en dit was funest voor de reisorganisatie. Toen in het voorjaar van 2022 de oorlog in Oekraïne uitbrak moest het gezin het land verlaten. Nu werken zij tijdelijk vanuit NL voor OM, maar hun toekomst is onzeker. Het gezin, met inmiddels vier zoons, moet weg uit hun tijdelijke woonruimte. Geschikte huisvesting konden ze helaas nog niet vinden...

Namens het Thuisfrontteam,
Jeanette Heikens, heikens@filternet.nl
Nico Noort, nico.noort@hotmail.com



Beroepingswerk tweede predikant

De zoektocht – in afhankelijkheid van God – naar een tweede predikant gaat nog door. Hij/zij zal zich speciaal richten op kinderen en jongeren.

e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl
Contactadressen kolommen: Thera de Vries-Noordhuis, thera_noordhuis@hotmail.com en Eke de Gier-van der Jagt, gierennest.eke@kpnplanet.nl
Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

Thuis – invulling van ons jaarthema



Vanuit een breed samengestelde brainstormgroep kwam *Thuis* als jaarthema uit de bus. Je kunt denken aan: thuiskomen bij God, je wel of niet thuis voelen in de kerk, beste burens zijn, meeleven met mensen zonder huis, de aarde zien als thuis... We proberen hierin ook zoveel mogelijk de kernwaarden van Samen Jong te verweven. De afgelopen weken werd het toegespitst op *Thuis voor alle generaties*. De komende tijd gaat het bijvoorbeeld over *Onderweg naar huis* (onder meer over de toekomst) en over *Ont-heemd* (over Jezus die zijn positie in de hemel opgaf en over mensen om ons heen zonder thuis). Rondom het jaarthema worden ook filmavonden voor twintigers georganiseerd. En ieder wordt gestimuleerd mee te denken of een of andere inbreng – in de diensten of daarbuiten – te hebben.

Namens de werkgroep, Paulien Vervoorn,
paulien@geloofwaardigspreeken.nl

Herdenking overledenen 26 november

Tijdens onze dienst op 26 november kan ieder van binnen of buiten onze gemeente een lichtje aansteken om een geliefde te gedenken.

Zie ook pagina 16.

Alice Siepeling en Pieter Kleingeld

Uit de gemeente

Tijdens een feestelijke dienst op 8 oktober werden twee kindjes en een volwassene gedoopt en hoorden we mooie getuigenissen.

Eke de Gier-van der Jagt

Boekbespreking

Rouwen in de tijd

In dit boek heeft Marinus van den Berg zijn professionele ervaring geordend rond thema's als 'tijd' en 'zingeving'. Een boek voor wie zelf rouwt en voor wie rouwende mensen beter wil leren begrijpen om hen te kunnen steunen.

Els van Leuken



In zijn inleidende hoofdstukken zegt Van den Berg:

'Wie rouwt leeft in chaos, in een tussentijd: tussen kloktijd (haasttijd) en vertraagde tijd in. Hoe langer geleden je een dierbare naaste verloren hebt, des te duidelijker wordt wat nooit meer hetzelfde zal zijn. Daarom besteed ik aandacht aan iemands kalenderleeftijd en levensfase. Iedere levensfase kent haar eigen grote zingevingstaken; die raken ons hart en hebben een eigen betekenis. Rouw kan heel ons leven duren. Rouw raakt ook heel de mens: niet alleen onze psyche maar ook ons lichaam, heel ons doen en laten, heel ons zijn.'

Rouw als een zoektocht

In zijn boek beschrijft Van den Berg rouw als een zoektocht en niet zozeer als een proces. Hij stelt onder andere de vraag in hoeverre rouw arbeid is. De uniciteit van de rouw staat centraal en nodigt uit telkens weer te luisteren naar het verhaal van de rouwende. Dat verhaal staat centraal en niet een rouwtheorie. Vanuit het verhaal kunnen we gaandeweg ontdekken wat het verlies voor deze mens betekent.

Rouw dragen – niet 'verwerken' – vat hij op als werk dat gebeurt in de vier kamers van het hart; in de vier zingebieden intimiteit, ontspanning, inspanning en levensbeschouwing.

Dat werk gebeurt vanzelf maar doe je ook zelf. Niet alles gebeurt bewust. Niet alles is nieuw. Je alledaagse leven bijvoorbeeld was je al vertrouwd en dat probeer je tijdens het rouw dragen weer op te pakken. Maar op de zoektocht kom je ook voor nieuwe en onbekende taken te staan. Over en weer moeten er nieuwe verhoudingen met mensen gezocht en gevonden worden. Van den Berg werkt deze begrippen verder uit in zestien hoofdstukken, afgewisseld met 'onderwegteksten' en 'intermezzo's', met tot slot een aantal teksten voor herdenkingsbijeenkomsten.

Een voorbeeld van een 'onderwegtekst':

Het is belangrijk een mens om je heen te hebben die niet alleen bij de tijd is maar ook tijd heeft die niet alleen tegen je spreekt maar ook met je praat die je niet alleen hoort maar ook naar je luistert die niet alleen naar je kijkt maar je ook ziet.

Rouwen in de tijd, Een zoektocht in het landschap van afscheid en verlies,
Marinus van den Berg 2009,
Uitgeverij Ten Have, ISBN 978 90 259 6021 6

Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest

Samenkomsten: Duinzigtcollege, Wittenbachweg 23.
Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld, Oude Rijsburgerweg 54, 2342 BC Oegstgeest, tel.: 06 42 87 38 60,

e-mail: pieterkleingeld@pm.me
Pastoraal werker: Alice Siepeling, e-mail: alicesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22
Voorzitter kerkenraad: Wouter Pieper, e-mail: voorzitter@ngkoegstgeest.nl, tel. 06 - 41 81 74 04
Scriba Pauline Bos-van der Wel

www.ngkoegstgeest.nl

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

Alle vieringen zijn ook op afstand te volgen via kerkdienstgemist.nl

REGENBOOGKERK

zo 29 okt 10.00 ds. R.C. Veldman
zo 29 okt 15.00-17.00 Kliederkerk
zo 05 nov 10.00 ds. R.C. Veldman en
ds. R. Abma,
Gedachtenis overledenen,
m.m.v.
Cappella pro Cantibus

GROENE OF WILLIBRORDKERK

zo 29 okt 16.00 **Preek van de Leek**,
mw. Kajsa Ollongren,
demissionair Minister
van Defensie
zo 12 nov 10.00 ds. R.C. Veldman,
Maaltijd van de Heer,
Afscheid Leonard Seeleman
zo 19 nov 10.00 ds. R. Abma,
diaconale zondag
zo 26 nov 10.00 ds. R. Abma

Elke dinsdag 8.30 Dagwacht

Autodienst

zo 29 okt Hanneke en Lex Huisman
06-22 05 59 64
zo 05 nov Ed Noordijk 517 10 36
zo 12 nov René Kammenga 06-22 19 81 22
zo 19 nov Pauline Verkerk 517 36 22
zo 26 nov Barend Drewes 517 66 92

DUINZIGTCOLLEGE

Nederlandse Gereformeerde Kerk

Voor actuele informatie:

www.ngkoegstgeest.nl

Via deze website kan meegekeken worden.

zo 29 okt 10.00 ds. P. Kleingeld
zo 05 nov 10.00 ds. P. Kleingeld, **Dankdag**,
Avondmaal
zo 12 nov 10.00 dhr. B. Bakker, Houten
zo 19 nov 10.00 ds. A. Vos, Heerhugowaard
zo 26 nov 10.00 mw. A. Siepeling /
ds. P. Kleingeld,
Eeuwighheidszondag

Taizévieringen

zo 29 okt 19.00 Rehobothkerk
zo 26 nov 19.00 Groene of Willibrordkerk

Mocht u willen mee oefenen met meerstemmig zingen, dan kan dat vanaf 18.30 uur. Iedereen is van harte welkom!

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Het streamteam blijft livestream uit de parochiekernen verzorgen. Let op: de vieringen in de parochiekernen variëren in aanvangstijd: 9.30 uur (Katwijk en Willibrordus Wassenaar) en 11.00 uur (Oegstgeest en Voorschoten). Zie www.parochie-augustinus.nl voor de actuele livestream.

Voor een **biechtgesprek** kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938.

Voor vervoer naar de kerk kunt u contact opnemen met mw. Gabriëlle Walter: 071 517 3287.

30e zondag door het jaar

za 28 okt 19.00 Viering in **Wassenaar**
zo 29 okt 11.00 Woord- en Communiviering (WCV)
diaken P. Winnubst

do 02 nov 19.30 **Allerzielen**, WCV,
diaken P. Winnubst,

31e zondag door het jaar

za 04 nov 19.00 Viering in **Wassenaar**
zo 05 nov 11.00 Eucharistie, pastoor
R. Franken, Dameskoor

32e zondag door het jaar

za 11 nov 19.00 Viering in **Wassenaar**
zo 12 nov 11.00 Eucharistie,
pater Th. Blokland,
Gemengd koor

33e zondag door het jaar

za 18 nov 19.00 Viering in **Wassenaar**
zo 19 nov 11.00 Eucharistie, pastoor
R. Franken, Schola

Christus Koning

za 25 nov 19.00 Viering in **Wassenaar**
zo 26 nov 11.00 Eucharistie,
pastor K. van Vliet,
Gemengd koor

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

De vieringen zijn op vrijdagochtend in de Grote Zaal. U kunt zich als vrijwilliger melden via 06 2894 8089 of judith.vandervis@marente.nl (di. en do.) of via 06- 1220 9191 of christa.vandersman@marente.nl (di.).

vr 03 nov 11.00 Katholieke viering
vr 17 nov 11.00 Protestantse viering

Bezinningscentrum KRUISPUNT

Rivierduinen, locatie Oegstgeest

Helaas was op zondag 15 oktober voorlopig de laatste kerkdienst. Het gebouw is, lang geleden alweer, verkocht aan een projectontwikkelaar. Deze heeft per 1 november de huur opgezegd.

Men hoopt erop dat GGG Rivierduinen een vervangende ruimte zal kunnen vinden. Daar is men wél mee bezig, maar er is vooralsnog geen andere vervangende locatie bekend. Zodra er weer diensten gehouden kunnen worden, zullen we geïnformeerd worden.

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELIEGEMEENTE

Zondagsdienst 11.00 Gerrie Schreuder

REGENBOOGKERK, ADVENTKERK

Zaterdag 10.00 Bijbelstudie;
11.00 Eredienst

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap

zo 29 okt 10.00 W. Jansen, Nijkerk
zo 05 nov 10.00 R. Speelman, Almere
zo 12 nov 10.00 P. v.d. Lugt, Naaldwijk
zo 19 nov 10.00 B. v.d. Bosch, Veenendaal
zo 26 nov 10.00 J.H. Meinema, Ter Apel

Inzameladressen voor de Voedselbank

Inzameladressen Voedselbank Leiden / Katwijk met tijdstippen en plaatsen

■ Prot. Gemeente Oegstgeest:
Regenboogkerk, Mauritslaan 12
3^e zondag v.d. maand, 11.00 – 11.45 uur
Groene of Willibrordkerk,
Haarlemmerstraatweg 4-6
3^e zondag v.d. maand, 11.00 – 11.45 uur,
ook in Willibrords Erf
Dorpscentrum, Lijtweg 9
3^e zondag v.d. maand, 11.00 – 11.45 uur,
hal kerkgebouw

■ R.K.-parochie H. Augustinus,
parochiekern H. Willibrord,
Rhijngheesterstraatweg 35
1^e zondag v.d. maand, 10.30 – 11.00 uur
■ Ned. Geref. Kerk, Teylingencollege,
locatie Duinzigt, Wijtenbachweg 23
1^e zondag v.d. maand, 11.00 – 11.45 uur
■ Geref. Kerk (vrijgemaakt), Lijtweg 1
1^e dinsdagavond v.d. maand,
19.00 – 19.45 uur, hal kerkgebouw

Sinterklaasactie 2023 gaat van start!

Ook dit jaar slaan de gezamenlijke kerken in Oegstgeest de handen ineen om samen met Stichting Voor Elkaar Leiden e.o. weer heel veel kinderen in onze regio een fijn Sinterklaasfeest te bezorgen.

Sinds 2013 organiseert Voor Elkaar Leiden deze Sinterklaasactie in Leiden, Leiderdorp, Voorschoten en Oegstgeest. Via de Voedselbank, de SchuldHulpMaatjes, Vluchtelingenwerk en Rosa-Manus krijgen ouders/verzorgers die het financieel moeilijk hebben de gelegenheid om hun kind(eren) op te geven. Op deze manier komen de cadeautjes op de goede plekken terecht. In totaal zijn er vorig jaar 560 kinderen verast.

Wat kunt u doen?

Als u een cadeautje van €12,50 wilt kopen voor een kind, kunt u zich hiervoor **tot en met 31 oktober 2023** aanmel-

Sinterklaasactie
voor elkaar Leiden



den bij Herma Pauptit (hermapauptit@gmail.com). Te

zijn tijd ontvangt u meer informatie over deze mooie actie. Ook de Oekraïense kinderen die in gastgezinnen wonen, krijgen via deze actie een cadeautje. Ziet u geen kans om een cadeautje te kopen, maar wilt u wel meedoen? Dan kunt u een bedrag overmaken naar rekeningnummer NL87 INGB 0000 3734 56 t.n.v. Diaconie PG Oegstgeest o.v.v. Sinterklaasactie. Ook dit kan **tot en met 31 oktober 2023**.

Namens de gezamenlijke kerken,

Willeke van Laar en Herma Pauptit

Activiteiten Raad van Kerken

Let op: wilt u zich in principe voor de activiteiten van tevoren aanmelden?

Kliederkerk

Voor kinderen tot 12 en hun ouders
Plaats: Regenboogkerk
Tijd: 15.00-17.00 uur
Opgave: maartjevrijnsoever@hotmail.com

29-10

Herfstmaaltijd

Plaats: Rehobothkerk
Tijd: inloop 18.15 uur, start 18.30 uur
Opgave tot 6-11: Reina Albracht, 06-21 95 45 51, reina.albracht@ziggo.nl
Zie ook pagina 16.

10-11

Ontmoeting met mensen zonder papieren

19-11
Met medewerking van o.a. Tamara Breton van De Bakkerij
Plaats: Willibrords Erf
Tijd: 11.30-12.30 uur
Info: Pieter Hellinga, 06-19 18 10 01
Zie ook de pagina's 8/9 en 16.

Bibliodans: Luisteren met je lijf v.a. 31-10

Plaats: Regenboogkerk
Tijd: 19.45-22.00 uur
Opgave: Nelleke van der Oord, 06-29 54 50 22, chris.nelleke@ziggo.nl

Scheppingsverhalen

Spreker: Erik Jan Tillema.
Plaats: Dorpscentrum
Tijd: 15.00-17.00 uur
Kosten: richtbedrag € 5
Opgave: ds. Niek Smit, 06-57 22 98 96 of dr. C. de Jonge, 071-364 55 07

12-11

Meelezen op maandag v.a. 20-11

Plaats: Willibrords Erf
Tijd: 20.00-21.30 uur
Opgave: Ds. Richtsje Abma, 06-83 11 66 26, richtsjeabma@gmail.com

Langs het tuinpad van mijn vader 3-11

Ontmoeting met Vrouwen
Spreker: Joke van der Meij
Plaats: Rehobothkerk
Tijd: 9.00 uur koffie/thee, 9.15-11.30 uur
Kosten: gratis, wel collecte
Opgave: ontmoetingmetvrouwen@gmail.com
Zie ook pagina 16.

Alpha

Info en gesprekken over het christelijk geloof rond een maaltijd
Plaats: Pastorie H. Willibrordkerk, ingang achterom
Tijd: 19.30 uur, vanaf 22 november: 17.30 uur
Opgave: alpha.jozefkerk@hotmail.com

v.a. 15-11

Het ritme van het Liturgische jaar verrijkt ons leven (onder voorbehoud)

30-11
Plaats: Pastorie H. Willibrordkerk, ingang achterom
Tijd: 20.00-21.45 uur
Opgave: Pastoor dr. Kees van Vliet, ctm.van.vliet@planet.nl

Voor meer info zie elders in dit blad, het jaarprogramma (het Groene Boekje), en www.raadvankerkenoegstgeest.nl



Mensen zonder papieren staan centraal op zondag 19 november



Het is toch onvoorstelbaar. Mensen, die illegaal zijn en nergens recht op hebben. Geen recht op een onderkomen, geen toegang tot gezondheidszorg en voor geld afhankelijk van zwart werk. Onzichtbaar? Toch niet. Want ook in onze directe omgeving en voor ons leven en werken zij. Bijvoorbeeld als werkster of in de bouw. Deze mensen worden aangeduid als Ongedocumenteerden. Dan hebben ze toch een naam. Hun aantal valt alleen maar te schatten. Ze staan immers nergens geregistreerd. In Leiden trekt De Bakkerij zich hun lot aan. Kerken in Oegstgeest steunen dat werk. Niet alleen met geld, maar ook met betrokkenheid. Op zondag 19 nov. om 10.00 uur staat de PGO-dienst in het teken van Ongedocumenteerden. Projectleider Tamara Breton geeft een toelichting en mensen uit de doelgroep vertellen van hun leven. Na afloop van de dienst (om ongeveer 11.00 uur) zijn zij in Willibrords Erf aanwezig om verder te praten. Ieder is van harte welkom.

Pieter Hellinga

Senioren vieren samen Kerst in het Dorpscentrum op 13 december

Tijd: 14.30-17.30 uur. Dan is er een bijzonder kerstprogramma bestemd voor alle senioren uit Oegstgeest. We verwelkomen u vanaf 14.15 uur met koffie of thee. Daarna is er een korte liturgie en een muzikale bijdrage van o.a. een pianist. Na een hapje en een drankje besluiten we met het luisteren naar Cappella pro Cantibus. Dus geef u op, alleen of samen met uw partner, vriend(in) of buren. Mocht u niet op eigen gelegenheid kunnen komen, dan kan er voor vervoer gezorgd worden.

Kosten: vrijwillige bijdrage

Aanmelden (tot 6 dec): Wil Kwestro, tel. 06-30 83 65 09, johanwil.kwestro@casema.nl

Herdenkingsdienst, zondag 26 november

Op deze laatste zondag van dit kerkelijk jaar staan wij in onze samenkomst bewust stil bij leven en dood, bij verdriet en gemis. We noemen de namen van de mensen die we missen, van geliefden die nog steeds met ons verweven zijn. Dit doen we in het licht van Gods hoopvolle toekomst, onderweg naar een eeuwig Thuis. We noemen de namen en danken God voor wie onze overledenen zijn geweest. Iedere aanwezige krijgt gelegenheid om een licht aan te steken voor hun overleden dierbaren. Als een gebed of als een gebaar dat helpt. Je mag (eventueel) vooraf een naam doorgeven aan de pastoraal werker (alicesie@xs4all.nl). Iedereen is van harte welkom. De samenkomst is in de aula van het Teylingen College Duinzigt, Wijttenbachweg 23, en begint om 10.00 uur.

Pieter Kleingeld en Alice Siepeling

Herfstmaaltijd vrijdag 10 november

Wilt u/wil jij anderen ontmoeten tijdens een heerlijk en gezellig driegangenbuffet in herfstseer? We luisteren naar elkaar: wat houdt u/jou bezig? Wat vind je belangrijk? Wie zelf in overleg een lekker gerecht wil meenemen, komt gratis. Anders zijn de kosten € 5-10 pp. Geld dat overblijft gaat naar een nader te bepalen goed doel. Vergeet niet u aan te melden (tot 6 nov) bij Reina Albracht, 06-21 95 45 51, reina.albracht@ziggo.nl

Meer info op pag. 15



Varia-agenda

Langs het tuinpad van mijn vader - 3 nov.

Joke van der Meij is spreker en schrijver en neemt ons op deze ontmoetingsochtend voor vrouwen mee *Langs het tuinpad van haar Vader*.



Zij laat ons op een inspirerende manier de Schepping zien met zijn geuren en seizoenen aan de hand van mooie filmbeelden en foto's van haar tuinierende vader. We gaan luisteren en ontdekken hoe ons geloof kan groeien, ook in ons hart!



Voor meer informatie zie pagina 15.

Japke Korinth

Tot slot...

Tot U, God,
roep ik in de vroege morgen
help mij te bidden
en mijn gedachten te richten op U.
Ik kan het niet alleen.
In mij is duisternis,
bij U is licht.
Ik ben eenzaam,
U verlaat mij niet.
Ik ben bang,
bij U is hulp.
Ik ben onrustig,
bij U is vrede.
In mijn hart is bitterheid,
bij U is geduld.
Ik begrijp uw wegen niet,
maar U kent mijn weg.
Dietrich Bonhoeffer